

ENAKOPRAVNOST

QUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest
Slovene
Daily in
Ohio
Best
Advertising
MediumFOR DEFENSE
BUY
UNITED
STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS

VOLUME XXV. — LETO XXV.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), JANUARY 6, 1942.

STEVILKA (NUMBER) 4

AMERIŠKI BOMBNIKI V BOJU Z
JAPONSKO BOJNO MORNARICO

Ameriški bombniki so silno poškodovali neko japonsko bojno ladjo ter pogreznili en japonski rušilec.

SRDITI BOJI MED AMERIŠKIMI IN JAPONSKIMI
CETAMI

WASHINGTON, 5. januarja. — Vojni departament poroča, da so težki ameriški bombniki silno poškodovali neko japonsko bojno ladjo, pogreznili en japonski rušilec ter zadeli še več drugih japonskih ladij. Bombniki so se vrnili nepoškodovani na svojo bazo.

Dalje naznanja vojni departament, kako se je mala ladja ameriške bojne mornarice, U. S. S. Heron, tender za pomorska letala, uspešno branil polnih sedem ur napadom japonskih bombnikov, nakar je srečno dosegel svoje pristanišče.

Srditi boji med Amerikanci in Japonci
Ameriške in filipinske čete generala Douglasa McArthurja so se včeraj srdito borile proti japonskim napadom v svojih nočno utrjenih pozicijah goratega Baatan polotoka.

Councilman Gunning izvoljen za pred-
sednika clevelandske mestne zbornice

Župan Lausche naznanja, da se bo v javnih šolah treniralo posebne stražnike. — Zvišanje plač councilmanom v Euclidu.

Thomas J. Gunning, goreč zagovornik ideje, da bi mesto lauschevo poulično železnico, je bil izvoljen za predsednika mestne zbornice, kateri je dolž predstojal councilman A. DeMaioibus.

Clevelandski župan Frank J. Lausche je včeraj izjavil, da bodo clevelandske šole glavni prostori za vezbanje stražnikov, ki bodo imeli paziti na letalske napade, "razen če ne bo postavljen proti tej ideji kak tehten argument."

Župan Lausche se je imel sestati danes dopoldne s šolskimi odborniki ter s predsednikom odbora za civilno obrambo in z raznimi policijskimi uradniki, s katerimi bo razpravljal o organizaciji teh tečajev za vezbanje stražnikov.

Mestna zbornica v Euclidu je sredi odglasovala, da se zvišajo councilmanom plače od \$25 na \$50 mesečno, predsedniku zbornice pa od \$37.50 na \$75 mesečno.

Znano je, da se župan Sims

MUSSOLINI SI JE PRIPRAVIL GNEZDO V
URUGVAJU

MONTEVIDEO, Urugvaj, 5. januarja. (ONA). — Verodostojna poročila naznanjajo, da je kupil italijanski premier Mussolini v Urugvaju neko posestvo ter da je pripravil vsak čas odleteti z bombnikom iz Italije, čim bi se pojavila tozadevna potreba.

Rečeno je, da je Mussolini pripravil vse potrebno za svoj

NACISTI MORIJO ZA TIFUSOM OBOLELE LJUDI

Včerajšnje avtentične informacije iz Stockholma potrjujejo prvotne vesti, da je nemška zdravstvena komisija za Vzhodno Poljsko in Sovjetsko Belorusijo odredila usmrtnih vseh civilistov, ki so obboleli za tifusom

Japonci si prizadevajo naščuvati proti Amerikancem filipinske čete, katerim naglašujejo njihovo plemensko sorodnost z Japonci na letakih, katere mečejo iz letal.

Bojazen za usodo Amerikancev
Washington izraža bojazen za usodo kakih 2,500 ameriških civilistov v Manili, ker je general McArthur sporočil, da Japonci surovo postopajo z ameriški civilisti.

Prodiranje Japoncev v Malaji
Na Malajskem polotoku Japonci še vedno prodirajo v očigled hrabri obrambi Angležev. Glavni boji tam se vrše v Perak provinci.

V Burma okraju so prizadejali ameriški in angleški letalci silne izgube japonski zračni sili, ki si prizadeva preprečiti dobavo materiala Kitajski po Burma cesti.

DOHODNINSKI DAVEK V
RUSIJI

V Moskvi je bilo uradno naznanjeno, da bo s 1. januarjem moral plačati dohodninski davek vsakdo, ki zasluži približno \$1.00 na dan.

Od zastižka \$365 bo treba plačati \$25, od \$4,800 pa \$545. Davek bo mogoče odplačevati v mesečnih obrokih.

Nov grob

Premilil je Joseph Menart, star 89 let. V Euclidu je bil 50 let. Doma je bil iz vasi Peč, fara Polica pri Višnji gori. Tukaj zapuščal dva sina, Josepha in Johna, eno hčer, 18 vnukov, 10 pravnukov in več drugih sorodnikov. V starem kraju pa brata in dve sestri. — Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob deveti uri v cerkev sv. Vida iz Zakraskovega pogrebnega zavoda, 6010 St. Clair Ave. Bodi mu lahka ameriška zemlja, preostali naše sožalje!

FATA MORGANA

Čim bolj jo Hitler, Goering in Goebbels ubirajo od zmage do zmage, tem bolj se resnčna zmaga odmika od njihovih oči. Vse njihove zmage so slične fati morgani, prividom v puščavi, ko vidijo od žeje umirajoči v dosegljivi daljavi cela jezera pitne vode, ki pa se izkažejo samo kot peščene pustinje, čim si hočejo z njo ugasiti svojo žejo.

Izgredi v Parizu;
32 oseb ubitih,
mnogo ranjenih

Nacisti so streljali v množico dijakov, ki so demonstrirali proti nacijskemu "redu."

BERN, Švica, 5. januarja. — Tekom demonstracij, ki so jih priredili pariški dijaki dne 3. januarja popoldne, so imeli zadnjo besedo nacijske strojnice, kakor naznanjajo poročila tukajšnjim diplomatskim krogom. Najmanj 32 oseb je bilo ubitih in mnogo več ranjenih. Ko so oblasti videle, da ne morejo obvladati situacije, so šli v akcijo nemški patrolni avtomobili.

Nacijski avti so zavozili v množico ter oddali nad njo salvo strelav, nakar so pričeli "čistiti situacijo."

Posebno poročilo naznanja, da je bilo najmanj "100 talcev" ubitih, nakar so najbrže "likvidirali" še nadaljno stotino.

Poročila iz Vichyja pa naznanjajo, da se je primeril "resen incident" v Brestu, francoski pomorski bazi, katero so Angleži v soboto zopet bombardirali. Ta incident, o čigar značaju pa ni podrobnosti, je povzročila mestna zbornica Bresta, ki je bila zato suspendirana.

Silen mraz v Clevelandu

Včeraj je bil v Clevelandu tekom dveh let najbolj mrzel dan, ko je padlo živo srebro v toplotomeru 2 stopinj nad ničlo. Vremenski prerok Andrus je včeraj izjavil, da bo trajalo mrzlo vreme še najmanj 24 ur; po njegovih navedbah bi moralo torej biti danes konec tega strupenega mraza.

Pred letom dni je znašal na ta dan mraz 11 stopinj nad ničlo, dne 5. januarja leta 1940 pa 4 stopinje.

Mnogi avtomobilisti so imeli včeraj velike nepravilnosti s svojimi avtomobili, katerih niso mogli zastartati ali pa jim je zmrznila voda v radiatorjih. Garaže in gasilinske postaje so delale včeraj sijajen "business".

Konec zadnjega
štrajka A. F. of L.
delavcev v Penni

Delavstvo v Beaverju se je danes vrnilo na delo. — Zatvoritev naprave v Tarentumu, Pa.

BEAVER, Pa., 5. januarja. — Danes so se vrnili na delo k dvema defense housing projektoma tukajšnji A. F. of L. "karpenterji", s čimer je bil končan šesttedenski nesporazum glede mezd, katerega je Urad za produkcijsko vodstvo označil kot "edini delavski spor, ki je sedaj prizadel vojno-obrambno produkcijo."

Zahteva karpenterjev, ki so zahtevali \$2 povišanja plače na teden, da bo njihova plača enaka pittsburski lestvici, ki odreja po \$12 na dan, je bila predložena posebnemu odboru, čigar odločitev se bosta pokorili obe stranki.

TARENTUM, Pa., 5. januarja. — Samuel Corbis, lastnik Aluminum Ladder Co., naprave, je zaradi delavskih sporov zaprl svojo napravo ter apeliral na Urad produkcijskega vodstva, da naj prevzame napravo v svojo upravo. Omenjena tovarna izdeluje lestve za podmornice in bombnike.

Corbis je dejal, da zahtevajo njegovi delavci, ki so člani Ameriške delavske federacije, 25 centov povišanja mezd na uro. Izjavil je, da so mu unijski voditelji povedali, da bodo njegovi delavci v sredo prenehali z delom, ako ne ustreže njihovi zahtevi.

Vile rojenice

Pri družini Mr. in Mrs. Anton Stefančić, Jr., 892 Rudyard Rd., so se oglasile vile rojenice ter pustile zalo hčerko prvorojenke. Materino deklečko ime je bilo Caroline Kozeglav, hči Mr. in Mrs. Kozeglav iz E. 43 St. Mati in dete se nahajata v Women's bolnišnici v dobrem stanju. — Naše čestitke!

V bolnico

Včeraj je bil odpeljan v Lakeside bolnišnico Mr. James Robich, R. D. 6, Brush Rd., Euclid, Ohio, ker je zbolel za pljučnico. Želimo mu, da se mu zdravje kmalu vrne.

Kalinin čestital
angleškemu kralju
k novemu letu

Predsednik Sovjetske Unije je izrazil kralju svoje zadovoljstvo nad harmonijo vzajemnih nazorov.

LONDON, 5. januarja. — Moskovski radio poroča, da je poslal Mihael Ivanovič Kalinin, predsednik Sovjetske Unije, angleškemu kralju za novo leto sledečo brzojavko:

"Naj Vaše Veličanstvo izvoli sprejeti moje iskrene čestitke in najboljše želje k novemu letu kakor tudi moje osebne želje za uspeh vaše armade in mornarice."

"Harmonija nazorov in glavnih problemov v borbi proti skupnemu sovražniku, nemškemu agresorju, je bila ojačena z obiskom vašega ministra zunanjih zadev Anthony Edena."

"To soglasje nazorov je najboljše jamstvo za zmago nad sovražnikom in za skupno povojno akcijo za dobrobit vseh svobodo ljubečih narodov."

Progresivne Slovenke, kro-
žek št. 1

Opozarjam vas, da se udeležite seje v torek, 6. januarja, ob 7:30 uri zvečer v Slovenskem delavskem domu, na Waterloo Rd., v sobi št. 3. Po seji se bo vršilo predavanje, ki ga priredijo "Red Cross Volunteers", to so one žene in dekleta, ki prostovoljno delajo za Rdeči križ. Prosim vas, da se udeležite v velikem številu, ker sem obljubila, da nas bo gotovo 25 navzočih, saj nas je vedno še veliko več na naših sejah.

Obenem prosim tudi tiste žene in dekleta, ki še niso pri Progresivnih Slovenkah, da bi se nam pridružile. Pridite na sejo danes večer!

Frances Wolf

HUDA ZIMA NA BALKANU

Kot pravi neko poročilo iz Ankare, je po vsej jugovzhodni Evropi zavladal skrajno hud mraz s snežnimi viharji. Pravi, da tako hude zime v balkanskih deželah še ni bilo 20 let.

V Bukarešti so vojaške straže po ulicah vstavljale ljudi in jim vzele kožuhe, ki so jih poslali na fronto.

VALJAR RUSKE
OFENZIVE SE VALI
NEVZDRŽNO NAPREJ

Vedno večji nesporazumi med Hitlerjem in njegovimi generali, katerih zdravje je nenadoma "zrahljalo."

RUSI SO ZAVZELI MESTO KOZELSK, KI LEŽI 155
MILJ JUGOVZHODNO OD MOSKVE

LONDON, 6. januarja. — Rusko vrhovno poveljstvo naznanja, da so pričele ruske armade ofenzivo proti Harkovu, drugi prestolnici Ukrajine, v kateri so že napredovali za 30 milj, in dalje, da so Rusi zavzeli Kozelsk, prvo mesto, ki spada v administracijo Smoljenska. Mesto Kozelsk je oddaljeno 155 milj južnovzhodno od Moskve. Verč polotok izčiščen Nemcev

Rusi danes naznanjajo, da so zapodili Nemce s skoro vsega Verč polotoka, ki tvori krimska vrata v Kavkaz, ter so vrgli Nemce iz mesta do mesta tekom svojega dvodnevnega prodiranja, v katerem so napredovali 45 milj.

Veliki uspehi sovjetskih armad
Poročila iz Kujbiševa naznanjajo, da je sovjetska armada strla nemške protinapade na leningrajski fronti ter da je tekom petdnevnih napadov zavzela 300 štirjaških milj ozemlja in nad 30 vasi.

Vodstvo sovjetske armade poroča, da se ruska ofenziva nevzdržno vali naprej in da je zavzetih vedno več in več vasi.

Finska ima glavobol

V Finski nastaja vedno večje nezadovoljstvo zaradi nadaljevanja vojne. Iz raznih znakov je razvidno, da je Finska pripravljena, končati vojno z Rusijo, toda v vladi in tudi med ljudstvom vlada bojazen, da je morda za to že prepozno, ker ruska ofenziva silno ogroža tudi Finsko. Bil je čas, ko je Rusija želela s Finsko mir, katero željo sta podprli tudi Anglija in Amerika, toda ob času nemških

(Dalje na 4. strani)

Dne 16. februarja bo registracija vseh
mladeničev in mož, starih od 20 do 44 let

WASHINGTON, 5. januarja. — Dne 16. februarja se bodo morali registrirati vsi, ki so stari od 20 do 44 let, s čimer bo na razpolago za vojaško službo nadaljnih 1,300,000 mož.

Iz današnje predsednikove proklamacije je razvidno, da bo vsled te nove registracije prizadevanje okoli 9,000,000 mladeničev in mož.

V tej skupini bodo tudi možje razreda A, razporejeni, kakor sledi:

Dvajset let starih — 600,000; 21 let starih (ki so dosegli to starost izza zadnje registracije) 300,000; 36 do 44 let starih — 400,000. Preden se bo armada povečala z novo registracijo, bo vpoklicanih v armado še okoli 915,000 mož, starih od 21 do 35 let, ki so bili že registrirani.

Novi Selective Service zakon odreja registracijo vseh državljanov in tudi večine nedržavljanov v starosti od 18 do 64 leta, toda bojni službi so podvrženi samo možje od 20 do 44 leta.

Proklamacija predsednika Roosevelta ne omenja ničesar o zaprtju, je pozval policijo. Julius Dobos je bil pred kratkim iz neke opazovalnice za umobolne.

Umori odgovornih
vladnih činiteljev
v Franciji

Na železniški progi sta bili najdeni trupli ministra notranjih zadev in ravnatelja ministrstva.

BERLIN, 5. januarja. — Oficijski nemški radio, rekordiran v New Yorku, naznanja: Oficijska poročila iz Vichyja naznanjajo, da sta bila najdena mrtva — po vsej priliki umorjena — francoski minister notranjih zadev Pierre Pucheu, in generalni ravnatelj notranjega ministrstva. Poročilo dalje naznanja, da sta bili najdeni trupli notranjega ministra, ki je bil znan kot eden najgorečnejših zagovornikov francoskega sodelovanja z Nemčijo, in ravnatelj ministrstva, na železniški progi med postajama Melun in Troyes. Ime generalnega direktorja ministrstva je bilo navedeno kot Perrigeault ali Paringault.

Nortanji minister Pucheu je bil znan fašist ter v zvezi z raznimi fašističnimi organizacijami.

Usmiljenim srcem!

Prosi se rojake ali rojaka, ki ima peč na premog, in sicer z dvema obročema, ter je sam ne potrebuje, da bi jo podaril siromaku, ki si je ne more sam kupiti. Kdor jo ima in bi jo hotel darovati, naj sporoči to v uradu Enakopravnosti.

HITLER NAGRADIL
KVISLINGA

Hitler je povišal znanega norveškega izdajalca, majorja Kvislinga (Kvislinga) v generala za njegovo izdajsko delo nad Norvežani. Po Nemcih kontroliran radio v Oslu je oni dan naznanil: "Kdor ne bo za novi red delal, tudi jedel ne bo!"

Devetkrat zabodel ženo

Mrs. Rose Dobos, stara 56 let, se nahaja v nevarnem stanju v St. Luke's bolnišnici zaradi silne izgube krvi, ker jo je njen 58 let stari mož Julius v spanju devetkrat zabodel. Po storjenem dejanju je hotel izvršiti samomor ter je tudi sebe zabodel. Tudi on je z nevarnimi poškodbami v bolnišnici. Mož je, napadel ženo ob treh zjutraj. Ropot v stanovanju je zbudil nekega podnajemnika, ki je hitel pogledat, kaj je, toda ker je našel vrata v stanovanje zakonec zaprta, je pozval policijo. Julius Dobos je bil pred kratkim iz neke opazovalnice za umobolne.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:	
za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev
	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

HITLER KOT STRATEG

Kakšen bo učinek dejstva, da si je Hitler prilastil vrhovno poveljstvo nad nemško armado? Neka osebnost, ki je natančno proučila Hitlerja, podaja sledeče mnenje: "Ako bo poslej res Hitler snoval nacistično strategijo, bo to vsekakor dobro za nas. Če pa bo, na drugi strani, pod plaščem vrhovnega poveljstva, samo izbiral med načrti, ki mu jih bodo predlagali generali, pa utegnejo nacistične armade zaznamovati še nadaljne uspehe.

"Nobenega povoda ni misliti, da je Hitler strateg. V njem ni ničesar, iz česar bi se dalo sklepati, da ima um Napoleona ali Focha.

"Hitlerjeva velika zmožnost je v praktičnem poznavanju ljudske psihologije. On ima redek dar prodiranja v potencialno miselnost mas in posameznikov. Z izkoriščanjem tega svojega daru, se je dvignil do moči.

"Zato je verjetno in možno, da je Hitler, ko mu je več njegovih generalov pojasnjevalo svoje ideje, bil zmožen ugotoviti, kdo izmed njih pozna svoj posel in kdo ne. Na ta način mu je bilo možno, izbrati može in načrte, ki so — doslej — ž njimi uspevali.

JUNAŠKA DELA JUGOSLAVIJE

New York Herald Tribune z dne 22. decembra piše:

Dogodki zadnjih tednov so jasno pokazali veliki delež, ki ga je Jugoslavija prispevala narodu, ki se bori proti osišču, s svojo junaško borbo proti daleč bolj močnim nemškim armadam v letošnjem aprilu. Brez ozir na moč Nemčije, ki se je je zavedal, je jugoslovanski narod izzval Hitlerjeve armade, s svojim postopanjem vrgel iz tira ves nemški vojni načrt in mnogo prispeval k porazu, ki so ga naciji doživeli v Rusiji, prvem nemškem neuspehu na bojnem polju.

Ko se je marca s prevratom izročila oblast v Beogradu vladi, ki je bila trdno odločena upreti se osiščnim grožnjam in pritisku osišča, so bile nemške priprave na ostalih bojiščih malone končane. Nemške divizije so bile zbrane vzdolž turške meje; morali so jih vrniti in razporediti za napad na Jugoslavijo. Priprave za napad na Jugoslavijo so stale Nemčijo deset dni, pravi boji, ki so sledili na Balkanu, pa so pomenili izgubo štirih do šestih tednov. Namesto da bi neovirano korakal skozi Turčijo, je Hitler moral svojo delavnost v tej smeri omejiti. Ponesrečena vstaja v Iraku, ki so jo Angleži zadušili, je pokazala, da česa bi moglo priti, če si Nemčija ne bi z boji morala utirati pot na jug skozi Jugoslavijo in Grčijo.

Zastoj nemških akcij v Rusiji je še bolj važen dogodek. Priznava se, da so vremenske razmere bile največjega pomena za obremenjevanje nemških tankov in zmanjšanje koristnosti nemških zračnih sil. Če bi Hitler mogel napasti Rusijo maja namesto ob koncu junija, bi teh nekaj tednov toplega vremena in suhih cest moglo povzročiti padec Moskve. Torej je vse leto vreme, ki ga je jugoslovanski narod kupil za ceno surovo in krute zasedbe, bilo neocenljive vrednosti za sedanje zaveznike Amerike v borbi proti osišču.

Čeprav premagana, je Jugoslavija nadaljevala borbo in tako dala pokorjenim narodom Evrope sijajen zgled, kako more mali in odločen narod bojevati se proti sovražnim silam v svoji zemlji. Naciji so bili prisiljeni pritegniti svoje čete z drugih bojišč, kjer so bile več kot potrebne in jih uporabiti pri prizadevanjih, da zaduše duh jugoslovanskega odpora. Ti načini ter strašenje, grožnje in teror, ki je z njimi Hitler aprila hotel doseči osvoboditev države brez krvi, so ostale neuspešne in Jugoslavija še naprej koristi zavezniški stvari neobotavljajoč se s krvjo in trpljenjem svojega naroda plačevati odpor, ki ji bo ostal kot neporušno jamstvo.

Redna letna delniška konferenca SND, ki se vrši dne 8. januarja 1942

IME DRUŠTVA	Imena zastopnikov
1. Društvo Brooklyn, št. 135 SNPJ	John Kovac
2. Društvo Carniola Hive, št. 493 T. M.	Frances Zugel
3. Društvo Carniola Tent, št. 1288 T. M.	John Tavcar
4. Društvo Cleveland, št. 126 SNPJ	Joseph F. Terbižan
5. Društvo Cleveland, št. 23 ZSZ	Frank Glach
6. Društvo Comrades, št. 566 SNPJ	John Vehar
7. Društvo Clevelandski Slovenci, št. 14 SDZ	John Susnik
8. Društvo Danica, št. 11 SDZ	Josephine Centa
9. Društvo Dosluženci	Frank Wirant
10. Tiskovna družba Enakopravnost	John Renko
11. Društvo France Prešeren	Joseph Okoren
12. Pečlarski Klub	Felix Strumbelj
13. Društvo Godba Bled	
14. Društvo Dram. zbor Ivan Cankar	Rudy Widmar
15. Društvo Glas Clevelandskih Delavcev, št. 14	Frank Cesnik
16. Društvo Jugoslav Camp, št. 293 WOW	Wm. Candon
17. Društvo Dram. zbor Abrašević	Vinko Spolarac
18. Društvo Jutranga Zvezda, št. 137 ABZ	Mary Bradac
19. Društvo Ilirska Vila, št. 173 ABZ	
20. Društvo Lipa, št. 129 SNPJ	Frank Smole
21. Društvo Lunder-Adamič, št. 28 SNPJ	Anton Wapotic
22. Društvo Loška Dolina	Fr. Baraga
23. Društvo Naprej, št. 5 SNPJ	Anton Vehar
24. Društvo Napredne Slovenke, št. 137 SNPJ	Frances Candon
25. Društvo Napredni Slovenci, št. 5 SDZ	George Turck
26. Društvo Novi Dom, št. 7 SDZ	Krist Stokel
27. Društvo Kristusa Kralja, št. 226 KSKJ	Frank Fabian
28. Društvo Ribnica, št. 12 SDZ	Andy Sadar
29. Slovenska N. Citalnica	
30. Društvo Slovenske Sokolice, št. 442 SNPJ	Mary Somrak
31. Društvo Slovan, št. 3 SDZ	Ludvik Medvešek
32. Društvo Slovenec, št. 1 SDZ	Joseph Trebec
33. Društvo Sveta Ana, št. 4 SDZ	Anna Erbenik
34. Društvo Složne Sestre, št. 120	Agnes Jerić
35. Društvo Slov. Social Klub, št. 27	Louis Zorko
36. Društvo Social. Zarja	
37. Društvo Svetega Janeza Krstnika, št. 37 ABZ	
38. Društvo Sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ	Frank Modic
39. Društvo Sv. Sreca Jezusovega	Andrej Tekauc
40. Društvo Svoboda Slovenke, št. 2 SDZ	Nežka Kalan
41. Društvo Sv. Vida, št. 25	John Vidmar
42. Društvo Sreca Marije (staro)	Mary Stanonik
43. Društvo Spartans, št. 576 SNPJ	Ann Opeka
44. Društvo St. Clair Grove, št. 98 WC	Theresija Zele
45. Društvo Progresivne Slovenke, št. 2	Josephine Močnik
46. Društvo Triglav	
47. Društvo Tabor, št. 139 SNPJ	Anton Zelenik
48. Društvo Vodnikov Venec, št. 147 SNPJ	Milka Pagon
49. Društvo George Washington, št. 180 AFU	Stanley Pechaver
50. Društvo Martha Washington, št. 38 SDZ	Ann Tekauc
51. Društvo Washington, št. 32 ZSZ	Frank Fende
52. Cankarjeva Ustanova	Joseph Jauch
53. Sloga	Howard Cerne
54. Glasbena Matica	

UREDNIKOVA POŠTA

Vabilo

Staro leto je minilo in novo se je pričelo in želimo, da bo to bolj srečno, kakor lani. S tem tudi dramsko društvo Anton Verovšek želi vsem najbolj srečno in je za začetek leta pripravilo igro, ki mislim, da bo vsem ugajala, ker je polna smeha in humorja.

Se ime vam to pove: "O ta vrazja vdova"

Pridite v nedeljo 11. januarja v Slovenski delavski dom na Waterloo Rd. Igra se bo pričela točno ob 3:30 uri popoldne in ne ob 4 uri, kakor eni naši ljudje mislijo.

Ako boste zamudili prvo dejanje, boste sami krivi, ker enkrat bomo zares točni in to bo ob 3:30 popoldne.

Vstopnina k igri je 50c pri blagajni, v predprodaji pa 40c. Vstopnice se lahko dobijo pri vseh članih ali pa pri tajnici ali v Slovenskem delavskem domu pri bartendeju.

Pridite da boste en par ur uživali smeh in veselje, ker igra je v dobrih rokah, Jennie Prime Cecilia Jaklitz, Mrs. Bašel, Joe Godec, P. Ster, Jereb, Božič in Zakrajšek.

Ne bo vam žal, ako pridete, ker v današnjem položaju človek drugega ne sliši kakor od vojne. Tukaj boste lahko en par ur misel odložili in se zabavali. Po igri se pa začne s plesom tako, da se boste tudi lahko naplesali. Igrali bodo Vadeni fantje valčke in polke, po-

tem moremo seveda dati tudi naši mladini priliko, da pokaže svojo taktiko v Jitter Bug.

Tako vidite, da mislimo na vse.

Zato pridite v nedeljo 11. januarja v Slovenski delavski dom na Waterloo Rd.

Ni treba vam večerjo doma kuhati, ker kuharice vam bodo pripravile vse najboljšje in se boste lahko najedli za majhno vsoto. Za želje pa bo tudi vse pripravljeno.

Kaj hočete še več: igra, smeh, godba in ples, vse en večer.

Tajnica.

Cleveland, O. — Po zibelki civilizacije osrednje Evrope menda drago nacistični in fašistični krovloki, kateri so še hušji kakor so bile hunske in tatarske horde. Evropski narodi so postali sužnji nemškega v ojaškega škornja, kolo časa jih je obrnilo nazaj v zgodnji srednji vek s tako brutalno silo, kakor jo še ne pozna zgodovina človeštva!

Kakor prihajajo sem tajna poročila od naših svojcev, prijateljev, bratov itd., zapirajo naše šole, zatirajo naše časopise, in sežigajo naše knjige. Naši pisatelji in pesniki in vsa inteligenca je pa v koncentracijskih taboriščih, ali pa poslana čez mejo naše in njih domovine.

Kaj je naloga nas Slovencev v Ameriki, da pomagamo tem trpečim v domovini: prvič je, da pomagamo Jugoslovanskemu pomožnemu odboru po naši moči, drugič da vzdignemo glas

tako visoko, da se bo slišal tudi v Washington, D. C., da smo preganjani na naši zemlji, katera je naseljena s slovenskim rodod čez tisoč let. Tretjič je pa naša sveta dolžnost, do ohranimo to, kar smo si ustanovili v teku dolgih let tukaj v Ameriki! To so naša kulturna in prosvetna društva. Zadnje čase se vidi, da smo postali zelo brezbrizni proti tem. Res je, da umirajo naši vodilni ljudje, nekaj je pa krivo tudi nočno delo. Ali tudi temu se da od pomoči, ako bi bilo malo več požrtvovalnosti in resne volje. Nobeden ni brez napak, in nobeden ni popoln, zato bi si morali biti kulturni delavci v resnici kot bratje!

Apelira se na vse bivše člane Verovške, Jadrana in Čitalnice, da postanejo zopet člani teh društev in tako pomagajo oživetvi naše družabno življenje v

Slov. del. domu. Članstvo čitalnice SDD se pa opozarja da se vrši občni zbor čitalnice dne 7. januarja ob 8. uri zvečer. Pridite vsi, ker se bo volilo nov odbor in ukrepalo več važnih stvari.

Louis Elovor

Zahvala

Članstvo čitalnice Slov. del. doma se najiskreneje zahvaljuje Progresivnim Slovenkam, krožek št. 1 za tako velikodušen dar čitalnici SRR \$10.00 iz društvene blagajne. In so tudi nabrala na občnem zboru tudi \$10.00 za čitalnico SDD. Skupni dar \$20.00.

V imenu članstva čitalnice še enkratna hvala tem naprednim ženam, ki so v resnici progresivne, ne samo po imenu, pač pa tudi v dejanjih.

Tajnik.

Naša govorica in naša pesem

V "Koroškem Slovincu" je objavil Janko O. članek, iz katerega povzemamo:

V vrvežu vsakdanjega življenja pač le malokdaj pomislimo, kaj nam je naša govorica. Mi se sicer v medsebojnem občevarju poslužujemo svoje, od staršev podedovane besede, a se pri tem ne zavedamo, kako nam je prešla ta govorica v meso in kri. Postala je del nas samih.

Naša slovenska govorica nas povezuje v slovensko narodno družino. Pripomoček nam je, da si medsebojno razodevamo svoje misli. Govorica je, ki ustvarja dobro razpoloženje med brati in sestrami, med sosedi in znanci, z njo se ustvarjajo prijateljske vezi in zveze. Kaj nam je naša govorica, naš domači materin jezik, spoznamo šele v tujini, kjer domače besede ni slišati. Ko človeka obdaja tuje ljudstvo, ko sliši samo tujo govorico, tedaj se v srcu zbudi domotožje po domovini, po svojih dragih in po njih govorici. Tedaj se človek zave, kako draga in sveta mu je domača beseda. Najlepše pesmi o naši domišli slovenski besedi in zemlji so se porodile v tujem svetu. Pri velikih narodnih močeh je vzplamtela prav v tujini čudovita ljubezen do domače govorice in do naroda. Enako je, kakor pravi pregovor: "Sreče ne poznaš, če se v njej rodiš, srečo šele spoznaš, ko jo izgubiš!" Neki vojak pripoveduje: "Ko je nemška zmagovita vojska napredovala letos v Francijo, sem bil pri sanitetnih nekje sredi francoske dežele. Nekega dne so nam pripeljali ranjenca, ki je moral biti operiran. Nisem ga poznal. Dejali so o njem, da je iz Vzhodne marke. Po operaciji je imel precejšnje bolečine in zaželel si je vode, katero pa je zdravnik prepovedal. Tedaj je vprašal mene zašepetal nekaj slovenskih besed sebi v tolažbo: "Bo že minilo, saj drugi tudi trpijo!" Meni je poskočilo ob teh besedah srce v prsih od veselja, sklonil sem se k rojaku-vojaku in ga vprašal, kako mu je. Ko je začel domačo besedo, se je hotel vzradoščen pogrnati kvišku, nato pa je stegnil svoje roke k meni kakor v molitvi in zaklical: "Prijatelj, odkod si, da znaš po naše?" Sedel sem k njemu in mu tiho šepetal tolažilne besede. Domača beseda naju je nevidno povezala in še dolgo zatem sva se pogovarjala o najini domovini in postala naša posled najboljša prijateljstva. Ta čudež je omogočila naša materina beseda."

Z našo govorico je tesno povezana naša pesem. Kar človek občuti v srcu, to rad pove. Če pa je človek vesel, mu vzkipi iz srca pesem, s katero glasno izpove, kaj čuti v svoji notranjosti.

Sti. So tudi ure, ko človeka tare žalost. Tudi v takih trenutkih privre na dan pesem, sicer otožna in mehka, pa vendar zbrise solzo in pomiri dušo. Pesem je torej izraz srčnih čustev. Davno že so naši predniki prepevali svoje pesmi. Mnogo teh pesmi se je ohranilo do današnjih dni prednikom v spomin in nam v opomin, naj čuvamo tudi mi svojo pesem, jo pojemo in jo tako izročimo svojim otrokom, da bo živela naprej ter budila in dramila še pozne rodove k ljubezni do lepega slovenskega petja. Res je lepa naša pesem. Tuji, ki zaidejo v naša kraje in jo slišijo, nehoti prišluhnejo mehki popevki ter se ne morejo načuditi njeni milini in ubranosti.

Tem dražja nam bodita govorica in pesem doma, kjer stanjuna zibelka in njuna domovina! Zmerom naj nam bo pred očmi neoporečno dejstvo, da izgubi narod, ki je zapravlil svojo besedo in svoje petje, svojo domovinsko pravico in ga nadomesti drug narod, ki bo svoje svetinje obdajal z večjim spoštovanjem.

ŠKRAT

NOTARJEV NOS

Humoreska

(Nadaljevanje)

Ob sedmih je gospoda L'Amberta minila potrepljivost in rekel je svojima pričama:

— Zda mi pa ta Turčin že preseada. Ni mu dovolj, da mi je pregovoril malo Tompainovo; gospodu se menda tudi dobro zdi, da vso noč ne spim! Dobro, pa pojdim! Nazadnje bi še lahko mislil, da se bojim njegove sablje. Prosim vas samo, da hitro napravimo; poiskujemo to reč že kar zjutraj končati. V desetih minutah bosta moja konja vprežena, potem se pa kar popeljem kakor dve milji iz Pariza. Tega Turčina naučim hitro kozjih molitvic in se vrnem v pisarno, še preden revolverski listi kaj o tem izvedo.

Markiz je poskušal še z eno ali dvema pripombama, nazadnje je pa le priznal, da je spod L'Amberta k temu prisiljen. Ayvaz-Beyeva trdovrat-

nost je bila skrajno brezbo-

in zasluži hude lekcije. Nihče ni mogel dvomiti, bojeviti notar, ki so ga po borilnih dvoranih tako poznali, ne bil profesor, ki usoda izbrala, da nauči Turčina francoske vjudnosti.

— Prijatelj, je dejal Villemaurin in potrepal svoj klijenta po ramenih, naš žaj je izboren, ker je božja vica na naši strani. Vse naj Bog uredi! Nič ne dvo kako poteče stvar; srce junaška in roko gibčno. Ne zabite pa, da zarez ne smi globoka. Dvoboj je zato, neumneži poboljšajo, ne pa nobe. Samo nerodnež ubije jega nasprotnika, češ da g uči živeti.

Orožje je izbiral Ayvaz so pogledali notar in n priči, ko so izvedeli, da odločil za sabljo.

— Vojaško orožje, je Tro markiz, ali pa orožje meš- kije ki se nečajo biti. Torej pa je ljo, če hočete sabljo.

Priči Ayvaza-Beya sta li, da hočeta sabljo. Posla- vojašnico na Orsayem n- ga ju po dva palaša ali polme- se zmenili, da se dobe ob val- tih v vasi Parthenay, ob sceaujski cesti. Bilo je polje tih.

Vsi Parižani poznajo to skupino hiš, dve sto hiš, jin prebivajo bolj bogati, bolj ni in bolj izobraženi ljudje kor so naši navadni kmetje.

Zemljo obdelujejo kakor narjni in ne kakor kmetoval okoliš njih občine je vsako mlad podoben zemeljskem ju. Celo polje jagod se n- nja med poljem grozdjic poljem malinovitih grmičev- orali izdihavajo rezki vol- kosmuljah, ki mestnim kom tako dobro dene. Pu- puje parthenaysko žetev- pe zlatnike in vrli kmetje, vidite hoditi počasi s škro- co v vsaki roki, so majhni talisti.

Meso jedo po dvakrat na kološ v loncu zametavajo- ši imajo piščanca na razb- čenega. Plačujejo učitelja činskega zdravnika, zidajo posojila občinsko hišo in kev in glasujejo pri volitv zakonodajno skupščino za ga duhovitega prijatelja ktorja Verona.

Ondotna dekleta so su- če se prav spominjam. starinoslovec Cubaudet, ar- na sceaujski podprefektur di, da je Parthenay grška selbina in da je dobil svoje ob besede Parthenos, devic- deklica (to je pri omikanih rodih vseeno). Ali ta raz- bi nas oddaljila od dobrega vaza.

Prisel je na sestaneke razkašen še vedno, kakol bil. Če bi ga videli, kako nosno mu je švigal pogled vaškem trgu, ki je čakal v vraznik! Pod plaščem je val dva strašna jatagana, imenitni rezili iz Damaska pravim, iz Damaska?

Dve taki japonski rezili, presekalni železno palico s lahkoto kakor beluš, sam bi jih sukala prava roka.

Ahmed-Bey in zvesti to sta šla za svojim prijate- in mu dajala pametne nas- napade naj oprežno, sleče n- kar se da malo, ko umakne ljo iz borilske preže, naj o- č. Razložila sta mu vse, k- treba povedati novincu, k- mora biti, pa se tega ni š- li učil.

— Hvala za svet, je odg- jal trdovratnež; kaj mi je v- tega treba, če hočem odbit- kaknega notarja?

(Nadaljevanje)

OGLAŠAJTE V
"ENAKOPRAVNOSTI"

DR. "ENCLID" št. 29 S. D. Z. zapisnikar. Andi Noch, Anton je izvolilo sledeči odbor za leto 1942: Josip Mačerol, predsednik; Frank Maurich, podpredsednik; Frank Gorjanc, tajnik, 19314 Arrowhead Ave.; Matija Nemec, blagajnik, Frank Požar Ave.

PROCES

PROTI RUSKIM ZAROTNIKOM

To naročilo je obtoženi Rakovski izpolnil in resnično ustanovil, ko je bil v Tokiju, zločinsko zvezo z ... krogi.

Glede tega je Rakovski izpovedal:

"Logična in praktična posledica vseh teh okoliščin je bilo dejstvo, da ... od tedaj ko sem bil v Tokiju sem postal neposredni agent-spijon ... ker sem bil v ta namen pridobljen po nalogi ... gospoda N., vplivnega delavca kapitalistično - feudalne Japonske in eden njenih največjih plutokratov."

Isti obtoženec Rakovski je, govorec o zvezi sovražnika ljudstva L. Trockega z angleško poizvedovalno službo, izpovedal:

"Znano mi je bilo, da je bil Trockij agent Intelligence Service od konca 1296. O tem mi je sporočil Trockij sam."

Tudi skupine buržoaznih nacionalistov, ki so vhajale v sestav desničarsko-trockističnega bloka, so bile najtesneje povezane z inozemskimi poizvedovalnimi službami.

Tako je obtoženec Grinko, ki je bil agent nemške in poljske poizvedovalne službe, govorec o protisovjetski delavnosti ukrajinske nacionalno - fašistične organizacije, med voditelje katere je spadal, izpovedal:

"... vprašanje o nujni potrebi, dogovoriti se s Poljsko glede vojaške pomoči, ki naj bi nam neposredno pomagala v trenutku oboroženega boja zoper Sovjetsko oblast."

"... nekateri člani proti revolucionarne organizacije so smatrali Anglijo kot najbolj realno v zadevi pomoči, ki naj ji nam jo nudila, ker je to močna država in nas lahko v trenutku neposrednega oboroženega boja podpre s precejšno silo."

Obtoženec Šarangovič, agent poljske špijonaže in eden voditeljev protisovjetske organizacije beloruskih nacionalistov je priznal, da je vršila ta organizacija rušujočo delavnost ne le po naročilu desničarjev in desničarsko - trockističnega bloka, marveč tudi po direktivah poljske poizvedovalne službe.

Tozadevno je obtoženec Šarangovič izpovedal:

"V tem času (1933) so se poravnala vsa nesoglasja med desničarji, trockisti in nacional-fašisti. Mi vsi smo si zadajali le eno nalogo — nalogo boja zoper Sovjetsko oblast s poljubnimi metodami, vključivi teror, diversije in škodovanje. Končni cilj vseh teh treh organizacij, ki so delovale na ozemlju narodne republike, je bilo odtrganje Belorusije od Sovjetske Zveze ter ustanovitev "neodvisne" vmesne države, ki bi se brez dvoma nahajala popolnoma v rokah Poljske in Nemčije ..."

In dalje:

"Neglede na to, da so prihajala navodila, ki smo jih prejeli mali, z enestrani iz Moskve, od centra desničarjev in trockistov, z druge strani pa iz Varšave — od poljskih ... krogov, ni bilo v njihovi vsebini nobene razlike, bila so si edina in mi smo jih oživetvarjali."

Obtoženi Rikov je potrdil v polnem obsegu obstojanje izdajalskih vezi med desničarji in fašistično Poljsko, ko je izpovedal:

"... skupina članov desničarske organizacije je, primerno navodilom desničarskega centra in mojim osebnim navodilom, ustanovila, z namenom, da bi uresničila naše zarotniške, izdajalske načrte, vez s fašistično Poljsko, zlasti z poljsko poizvedovalno službo."

Govorec dalje o načrtih za odtrganje Belorusije od ZSSR, je obtoženi Rikov izpovedal:

"Obča formula, na kateri smo se tedaj zedinili, se je reducirala na to, da pristanemo v pogajanjih s Poljaki ... na odtrganje Belorusije sovjetske republike od ZSSR, na ustanovitev "neodvisne" Belorusije pod protektoratom Poljske ..."

Preiskava je dognala, da vsa zločinska delavnost protisovjetske desničarske skupine pripadajoče desničarsko - trockističnemu bloku dokazuje, da so bili desničarji prav tako agencija inozemskih generalnih štabov, kakor drugi člani te zarote.

Nekateri desničarji — neposredno, drugi pa preko svojih sokrivcev so bili tudi povezani z poizvedovalnimi službami inozemskih držav, na kojih pomoč so v svojem boju zoper sovjetsko oblast edinole računali.

Obtoženi Buharin je vedel za pogajanja L. Trockega z nemškimi fašisti in je pripravljaj, kakor L. Trockij, poraz ZSSR ter odtrganje Ukrajine, Belorusije, Primorja, Gruzije, Armenije, Azerbajdžana in Srednjeazijskih republik od ZSSR.

To je obtoženi Buharin popolnoma priznal, ko je izpovedal sledeče:

"V času, ko se je Trockij pogajal z nemškimi fašisti ter jim obljubil odstopiti ozemlja, smo bili mi, desničarji že v bloku s trockisti. Radek mi je dejal, da smatra Trockij kot glavno šanco zato, da bi prišel blok na oblast, poraz ZSSR v vojni z Nemčijo in Japonsko ter predlaga, naj bi se po tem porazu odstopilo Nemčiji Ukrajino, Japonski pa — Daljni Vzhod. O tem me je Radek obvestil leta 1934 ..."

Glede na to je obtoženec F. Hodžajev med preiskavo izpovedal:

"Buharin je govoril, da se morata Uzbekistan in Turkmenija odtrgati od ZSSR in živeti pod protektoratom Japonske in Nemčije, da se pa pri tem ni mogoče izogniti Angliji in je vsled tega potrebno povezati se z Angleži. Najrealnejše je bilo vprašanje o protektoratu Anglije in smo se zategadelj usmerili na njo."

Izpovedbo obtoženega F. Hodžajeva potrjujejo popolnoma tudi drugi preiskovalni materiali, ki do kraja razkrinkujejo defetistično linijo desničarsko - trockističnega bloka.

Tako je obtoženi Rikov tozadevno izpovedal:

"Kar se tiče naše defetistične pozicije se je z njo strinjal Buharin popolnoma ter se je izjavljajal za njo še bolj ostro kot mi. Zlasti je prav on predlagal in formuliral misel o odkritju fronte Nemcem v slučaju vojne."

Obtoženi Rikov, označujoč svoj odnos k temu vprašanju, je izpovedal:

"Kakor drugi člani desničarskega centra sem bil tudi jaz obveščen o izdajalskih pogajanjih predstavitev naše protirevolucionarne organizacije z nemškimi fašisti, kojih podporo smo iskali. Naravno, da je bila taka podpora neizbežno zvezana z koncesijami napram nemškemu fašizmu, na kar smo mi tudi pristali."

Takšno je bilo špijonsko in defetistično delo desničarsko-trockističnega bloka, teh izdajic, ki so prodali inozemskim poizvedovalnim službam sovjetske državne tajnosti, trgovali s svobodo narodov ZSSR, z neodvisnostjo in nedotakljivostjo socialistične delavsko-kmetijske države.

Uresničujoč svoje zločinske načrte so ti protisovjetski zarotniki po direktnih navodilih inozemskih fašističnih poizvedovalnih služb organizirali v posameznih republikah, okrožjih in krajih Sovjetske Zveze razpredeno mrežo sabotažnih in škodljivih gnezd, s katerimi so zajeli celo vrsto industrijskih, prometnih in kmetijskih podjetij ter blagovni promet.

S tem, da so člani desničarsko - trockistične zarote sklenili sporazum s fašističnimi krogi glede izdajalskega odkritja naših front v slučaju vojne armadam teh fašističnih držav, so pripravljali razrušitev materialno - tehnične podlage Rudeče Armade — obrambne industrije.

Poleg tega, da so pripravljali razrušujoča, diversijska dejanja, so nameravali zarotniki v slučaju vojne tudi razstreliti in uničiti glavna obrambna podjetja naše socialistične domovine. Pripravljali so tudi železniške nesreče vojaških vlakov z množičnimi človeškimi žrtvami.

Zadali so si za nalogo paralizirati vse gospodarsko življenje države, prehrano armade ter preskrbovanje iste z orožjem.

Preiskava je dognala, da so zarotniki celo vrsto takšnih diversijskih in škodujočih dejanj v raznih panogah narodnega gospodarstva že izvršili.

Kakor je ugotovila preiskava, je plačanec inozemskih poizvedovalnih služb ljudski sovražnik Trockij, zahteval v celi vrsti svojih pisem in osebnih navodil vodilnim članom protisovjetske zarote v ZSSR, pojačenje diverzijske in škodljive delavnosti v Sovjetski Zvezi.

Svobodni Francozje na otoku St. Pierre

Na sliki vidimo mornarje svobodne Francije na njihovih rušilih, s katerimi so prispeli pred otok St. Pierre ob Novi Fundlandiji, kjer so se izkrcali.

Mussolinijevi prispevki v svojemu porazu

Na sliki vidimo skupino tako zvanih Breda topov, ki so jih ozeli Angleži Italijanom v Libiji. Topove, ki so v izbornem stanju, sestavljajo zdaj v Singaporu, kjer jih bodo uporabili v boju proti Mussolinijevim zaveznikom Japoncem.

Zaklonišča proti letalskim bombam

V Bostonu so pričeli izdelovati v masni produkciji "šotore", kakršnih enega vidite na gornji sliki. Zakloni so iz jekla ter je v njih prostora za 12 oseh. Tak zaklon se dobi že za \$200.

Potop ameriške bojne ladje Arizone

Na gornji sliki vidimo gorečo ameriško bojno ladjo Arizono malo prej, preden se je potopila v Pearl Harborju. Ladjo so pogreznilo oziroma težko poškodovali japonski bombniki.

Tu se vrše boji med Amerikanci in Japonci

Na gornji sliki vidimo ržna polja v Appari, na otoku Luzonu, kjer se vrše srčiti boji med Japonci in Amerikanci.

The Quickest, Surest Way YOU Can Help Win This War ...

Buy Defense BONDS—STAMPS Now!

Darovi za osišče

Angleški vojaki pripravljajo bombe za vkrcaanje v angleški bombnik oziroma za pritrjenje istih pod bombnikov trup.

Let Your Answer to Bombs Be BONDS!

We are fighting enemies who will stop at nothing. With our homes, our very lives at stake, shall we stop short of giving our dimes and dollars for Defense? Buy Defense Bonds and Stamps every day, every week. Buy as if your very life depended upon it. It does!

FOR DEFENSE

BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

SEZNANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM ...

‘Enakopravnosti’

PROSPER MERIMEE

KARMEN

poslovenil
VLADIMIR LEVSTIK

— V kasarno? je ponovila zaničljivo; mari si zamorec, da se daš voditi s palico? Pravi kanarček si, po suknji in po značaju. Kurje srce imaš.

Ostal sem in se pripravil že naprej na zapor. Zjutraj pa je bila ona tista, ki je prva izpregovorila o ločitvi.

— Poslušaj, Joseito, je rekla; ali sem te poplašala? Po našem zakonu ti nisem bila dolžna ničesar, zato ker si "paillo"; toda eden fant si, ugaljal si mi. Zdaj sva bot. Pa zbogom.

Vprašal sem jo, kdaj se spet vidiva.

— Kadar boš manj neumen, je odgovorila smeje. Nato je dodala resneje: Veš, sinko, zdi se mi, da te imam nekam rada. A to ne more trajati zmerom. Pes in volk ne živita dolgo v slogi. Da če bi sprejel egiptovski vero, bi me nemara mikal postati tvoja romi. Pa to so neumnosti; saj ni mogoče. Eh, fantič, moj, verjemi, da si opraviš poci. Srečal si hudiča, da hudiča; ni ti zvil vratu, saj ni vedno črn. Če sem odeta z volno, zata še nisem ovca. Idi in pokloni svoji "mahari" svečo; zaslužila jo je. Nu, zbogom še enkrat. Ne misli več na Karmenito, lahko bi te oženila s tisto vdovo, ki ima lesene noge.

Tako govorec je snela zapah, ki je zaslanjal vrata, in ko sva stopila na ulico, se je zavila v svojo mantiljo ter zbežala.

Govorila je prav. Pametno bi bilo, da sem nehal misliti nanjo; toda od dne, ki sem ga preživel v Brlikini ulici, sem bil nezmožen misliti na kaj drugega. Postopal sem od jutra do večera, nadejaje se, da jo srečam. Izpraševal sem starko in cvrtinarja. Oba sta mi odgovarjala, da je odšla v Laloro — tako namreč pravijo Portugalski. Najbrž jima je bila Karmen naročila, naj govori tako; a kmalu sem se prepričal, da lažeta.

Nekaj tednov po tistem dnevu v Brlikini ulici sem stražil pri enih izmed mestnih vrat. Nedaleč od teh vrat je bila vrzel, udrina v obzidju; za dne so jo popravljali, zvečer pa so postavili k nji stražo, da bi zavržala tihotapce. Po dnevi sem videl smukati Liljasa Pastijo okrog stražnice in kramljati z nekaterimi mojimi tovariši; vsi so ga poznali, še bolje pa njegove ribe in ocvrte krljce. Stopil je tudi k meni ter me vprašal,

ali že vem kaj o Karmen.

— Ne, mi pravim.

— Nu, pa še zveste, kum.

Ni se varal. Zvečer so me postavili na stražo k vrzeli. Kakor hitro je desetnik odšel, sem videl, da se mi bliža ženska. Srce mi je veljelo, da mora biti Karmen. Toda kriknil sem:

— Proč! Nihče ne sme noter!

— Nikar ne bodite hudobni, je dejala ona ter se mi dala spoznati.

— Kaj! Vi, Karmen?

— Da, rojak. Govorila kratko, pa modro. Ali hočeš zaslužiti zlatnik? Ljudje pridejo s culami, ne ustavlja jih.

— Ne, sem rekel. Moram jih ustaviti; povelje imam.

— Povelje, povelje! V Brlikini ulici nisi mislil nanj.

— Oh! sem odgovoril, ves neumen od golega spomina, za tisto je bilo vredno zanemariti povelje; tihotapskega denarja pa ne maram služiti.

— Nu, ako nočeš denarja — hočeš li, da greva spet večerjat k stari Doroteji?

— Ne! sem rekel, daveč se od premagovanja. Ne morem.

— Izvrstno. Ako se boš krotičil, že vem h komu se obrnem. Povabila bom tvojega oficirja, naj pride k Doroteji. Dobro dečko se zdi, on postavi na stražo drugega fanta, ki bo videl le tisto, kar treba. Zbogom kanarček. Smejala se bom takrat, ko se bo glasilo povelje, da naj te obesijo.

V svoji slabosti sem jo poklical nazaj ter ji obljubil, da spustim v mesto magari vso ciganijo, samo da dobim edino nagrado, ki si je želim.

Takoj mi je obljubila, da izpolni besedo že drugi dan, in tekla obvestiti svoje prijatelje, ki so čakali nekaj korakov odondod. Bilo jih je pet, med njimi Pastija, vsi dobro natovorjeni z angleškim blagom.

Karmen je oprezala. Rečeno je bilo, da rožlja s kastanjetami kakor hitro zagleda obhodno stražo; a ni ji bilo potreba.

Tihotapci so opravili svoj posel, kakor bi trenil.

Drugi dan sem šel v Brlikino ulico. Karmen se je zakasnila in prišla nazadnje kaj slabe volje.

— Ne maram ljudi, ki se dajo prositi, je dejala. Prvikrat si mi storil dosti večjo uslugo, ne da bi bil vedel, ali kaj zaslužiš pri tem. Snoči pa si trzil z menoj. Ne vem, čemu sem prišla, zakaj ljubim te ne več. Na, hodi zbogom, evo ti zlatnika za

trud. Malo je manjkalo, da ji nisem vrget denarja v glavo, in le z velikim naporom sem se obvladal, da je nisem pretepel. Celo uro sva se prepirala; nato sem odšel ves divji. Nekaj časa sem taval po mestu in blodil okrog, kakor nor. Končno sem krenil v cerkev, skril se v najtemnejši kot in se bridko razjokal. Zdajci pa zaslišim glas:

— Dragonske solze! Dobre bi bile za ljubavno pijačo.

Vzdignil sem oči: Karmen je stala pred menoj.

— Nu, rojak, je dejala, ali še marate zame? Moram vas ljubiti, čeprav sem huda na vas; nič ne vem, kaj mi je, odkar sva se ločila. Nu, daj, zdaj te vprašam jaz, ali hočeš z menoj v Brlikino ulico.

In tako sva sklenila mir; ali Karmen je imela takšno naturo, kakršno je vreme pri nas. Nikdar ni v naših gorah nevihta bolj blizu nego takrat, kadar sije sonce najlepše. Obljubila mi je, da se vidiva pri Doroteji še enkrat, a ni je bilo na stanek. In Doroteja mi je izjavila v nametek, da je odšla po egiptovskih poslih v Laloro.

Ker sem vedel po izkušnji, koliko je vredna taka beseda, sem iskal Karmen povsod, koder sem mislil, da bi utegnila biti, in sem se oglašal v Brlikini ulici po dvajsetkrat na dan. Nekega večera sem sedel baš pri Doroteji, ki sem si jo bil domala že privadil s tem, da sem ji plačal katerikoli kozarček jameževca — ko vstopi Karmen, za njo pa mlad mož, poročnik v našem polku.

— Izgini brž! mi je velela po basko.

Obstal sem ves osupel, z gnevom v sreč.

— Kaj delaš tu? je rekel poročnik. Spravi se ven!

Niti koraka nisem mogel storiti, prav kakor bi bil ohromel. Oficir v svoji jezi, videč, da se ne ganem nikamor in niti ne vzamem čepice z glave; me je prijel za ovratnik in me stresel na vso moč. Ne vem, kaj sem mu rekel. Izdril je meč, jaz pa sabljo. Starka me je pograbila za lekat in poročnik me je oplazil po čelu; še zdaj se mi pozna brazgotina. Odkočil sem ter prevrnil Dorotejo s komolcem znak; nato, ko je tiščal

poročnik za menoj, sem mu postavil sabljo, tako, da se je nadel na njo. Tisti hip je upihnila Karmen luč in rekla Doroteji po njihovo, naj zbeži. Tu di jaz sem planil na ulico in sem se spustil v tek, sam ne vedoč kam. Zdelo se mi je, da me nekdo zasleduje.

Ko sem se osvestil, sem videl, da je ostala Karmen z menoj.

— O, kanarček, neroda neumnega, zdaj vidim, da ne znaš delati drugega nego bedarije. Ali nisem rekla, da ti bom v nesrečo? Nu, bodi brez skrbi; ti stemu, ki je prijatelj z rimsko Flanko, se ni bati ničesar. Najprej si obeži glavo z mojo rutico in vrzi kam svoj dragonski pas. Počakaj me v tej veži, za dve minuti se vrnem.

Izginila je ter mi prinesla kmalu progast plašč; sam zlo dej ve, kje ga je vzela. Moral sem sleči uniformo in ogrniti plašč na samo srajco. Tako nabesmljen, z glavo zavito v rutico, sem bil dokaj podoben valencijskemu kmetu, kakršni prihajajo v Seviljo prodajati svojo sladno iz čufe. Nato me je odvedla globoko v majhno uličico, v hišo, ki je bila dokaj podobna Dorotejini. Ona in še neka ciganka sta me umili, obvezali me bolj, nego bi me bil mogel vojniški zdravnik ter mi dali piti nevem česa; nazadnje sta me položili na slamnico, kjer sem zaspal.

Skoro gotovo sta bili ženski namešali v mojo pijačo kako uspavno sredstvo, kakršnih poznajo ciganke dovolj, zakaj zbudil sem se šele pozno drugega dne. Glava me je bolela na vse pretege in tudi mrzlica se je oglašala.

Le po malem sem mi je vrnil spomin o strašnem prizoru, ki sem ga bil doživel prejšnji dan. Ko sta mi Karmen in njena prijateljica prevezali rano, sta izpregovorili čepce ob moji slamnici nekaj ciganskih besedi, ki so bile podobne zdravniškemu posvetu. Nato sta mi zatrdili obe, da bom kmalu zdrav, a da naj odrinem iz Sevilje prej ko morem, zakaj če bi me zasačili tu, bi me ustrelili brez odloka.

— Fant, mi je rekla Karmen, lotiti se moraš kaknega posla; zdaj, ko ti kralj ne daje več rizna niti polepnovke, bo treba miter prevrnil Dorotejo s komolcem znak; nato, ko je tiščal

gibčen in močan; ako imaš kaj korajže, pojdi na obalo in postani tihotapec. Ali ti nisem obljubila, da te spravim na vešala? To je bolje nego biti ustrelen. Sicer pa, ako se boš umel ravnati, boš živel tam po knežje, dokler te ne zgrabijo orožniki in brežni stražniki za vrat.

S tem vablјivim ogovorom mi je pokazala vražja deklina novo pot, katero je bila izbrala zame — edino, ki mi je pravzaprav še ostala, zdaj, ko sem bil zapadel smrtni kazni. Da vam povem, gospod, pregovorila me je brez posebnega truda. Zdelo se mi je, da me mora to pustolovno in uporno življenje tesneje združiti z njo. Mislim sem, da bom poslej gotov njene ljubezni. Dostikrat sem slišal govoriti o nekaterih tihotapcih, kako se klatijo po Andaluziji na čilem konju, s trombačo v roki in ljubico za sedlom. Že sem se videl jahati po hribih in dolinah z zalo ciganko za seboj. Ko sem ji pripovedoval o tem, se je tiščala za boke od smeha, rekoč, da ni lepšega od noči, ki jo pretaboriš pod milim nebom, kadar se spravi vsak rom s svojo romi pod šatorček iz treh obročev, pregrnjenih s plahto.

— Samo da sva v gorah, sem ji pravil, pa bom zate brez skrbi! Tam ne bo poročnika, da bi mi hodil v škodo.

— Aha, je odgovarjala Karmen, ljubosumen si! Tem slabše zate. Kako moreš biti tako neumen? Ali ne vidiš, da te ljubim, ko ti nisem nikoli rekla za denar?

Kadar je govorila tako, me je mikal, da bi jo zadavil.

(Datje prihodnjic)

THE CALL TO THE COLORS
IS A CALL FOR DOLLARS!

Dig deep. Strike hard. Our boys need the planes, ships, and guns which your money will help to buy.

Go to your bank, post office, or savings and loan association. Tell them you want to buy Defense Bonds regularly, starting now.

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvom
Pohištvo in vse potrebščine
za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

Nova Hiša

na Nicholas Ave. blizu 220 St.
v Euclidu. 5 sob, vse moderno
urejeno. FHA financirano. Cena
zelo zmerna. Se lahko selite takoj
vanjo. Podrobnosti poizveste pri

KOVAC REALTY
960 E. 185 St.

TRGANJE IN BOLEČINE V
MISICAH?

Hitro pomoč dobiš s Pain-Expeller-jem,
čudovitim mazilom, ki ga rabijo tisoči. Nad
18 milijonov prodanih steklenic je dokaz
njegove dobrotelosti. Zahtevajte pravi
Pain-Expeller s Sidrom na
skatijeti.

PAIN-EXPELLER

General Electric ledenice
General Electric
Magic Chef, Tappen in Grand
kuhinjske peči
Imamo tudi Philco Radio.
Cene zmerne

Anton Dolgan

15617 Waterloo Rd.

Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše
čevlje, pridite k nam. Vedno prvo-
vrstno delo. Popravljamo stare
čevlje ter imamo polno zalogo
finih, novih moških čevljev.
Cene zmerne.

FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Ave.

VALJAR RUSKE OFEN-
ZIVE SE VALI NE-
VZDRŽNO NAPREJ

(Nadaljevanje s 1. strani)

zmag ni hotela Finska ničesar
slišati o miru.

Finsko delavstvo zahteva mir
Stockholmski poročevalec švicarskega časopisa National Zeitung v Bazlu pravi, da je v Finsko vedno večje nezadovoljstvo napram finskim militaristom. "Finsko delavstvo nima nobenega razumevanja za aspiracije finskih militaristov in finskega vrhovnega poveljstva. Finsko delavstvo si želi miru, v katerem bi se lahko začelo z obnovo dežele."

Med Hitlerjem in generali vre

Iz verodostojnih krogov se poroča o vedno večjem nesporazumu med Hitlerjem in njegovimi generali. Maršal Brauchitsch je bil že tretji poveljnik, katerega je Hitler odstavil. Zdaj je zahteval ostavko maršal Fedor von Bock, poveljnik na centralni fronti. Ostavko si želi zaradi "rahlega zdravja."

Nenadni slučaji "obolelosti" generalov

Tretji slučaj pa je bil slučaj

OGLAŠAJTE V —

"ENAKOPRAVNOSTI"

LETNA DELNIŠKA

KONFERENCA S. N. DOMA

Obvešča se vsa društva in delničarje Slov. Nar. Doma na St. Clair Ave., da se vrši redna letna delniška seja delničarjev SND. na St. Clair Ave. v CETRTREK, DNE 8. JANUARJA 1942 v avditoriju SND. Pričeti ob 8. uri zvečer.

Prošeni ste da se vdeležite te letne seje, društva pa naj pošljejo svoje pooblaščen zastopnike.

DIREKTORIJSKI

KOLIKO STORITE ZA
CANKARJEV GLASNIK!

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pcuk. Priporočite svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev
Glasnik

IME: _____
NASLOV: _____
Zastopnik: _____
Plačal \$ _____ c _____ Dne _____ 19 _____

V ROKAH VSAKEGA SLOVENC
V AMERIKI BI MORALA BITI -

knjiga našega slavnega
rojaka

Louis Adamič

"Two-Way
Passage"

Cena \$2.50

(Po pošti 10c več)

Dobi se v uradu "Enakopravnosti," 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

"To je knjiga, ki bi jo moral čitati vsok
Amerikanec,"

... pravi Eleanor Roosevelt, žena predsednika
Zedinjenih držav.

BUY
U.S.
DEFENSE
BONDS!

Dva velika državnika

Na sliki sta angleški premier Winston Churchill in ameriški predsednik Roosevelt. Slika je bila posneta ob priliki njune konference s časniki v Washingtonu.

Straža ob Pacifiku

Na sliki vidimo dvoje ameriških stražnikov, ki opazujeta na peščenino nasli ameriški parnik Mauna, ki je naselil v bližini Astorije, Ore. Ta parnik je bil žrtev zatemnitve, ker je zapeljal na peščenino, ko je bilo zatemnjeno vse mesto's sverilnikom vred.